

**MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE
UNIVERSITATEA „LUCIAN BLAGA” DIN SIBIU
FACULTATEA DE LITERE ȘI ARTE**

**PERFECTUL SIMPLU
PERSPECTIVE GRAMATICALE ȘI STILISTICE**

Rezumatul tezei de doctorat

Coordonator științific:

Prof. univ. Dr. D. H. C. Victor V. Grecu

Doctorand:

Vasile - Cristian Băzărâncă

(Roman)

SIBIU

2013

CUPRINS

INTRODUCERE

CAPITOLUL I

Elemente generale de morfologie și stilistică temporală

1.1. *Timpul* – între concept și gramaticalizare

1.1.2. Prezentul

1.1.3. Trecutul

1.1.4. Viitorul

1.2. Elemente generale de stilistică verbală

CAPITOLUL II

Perfectul simplu în diacronie și sincronie

2.1. Definiție

2.2. Origine

2.3. Paradigma flexionară a verbului la timpul perfectul simplu

2.3.1. Formele de plural ale perfectului simplu

2.3.3. Accentul în flexiunea verbală a perfectului simplu

2.3.4. Ortografia perfectului simplu

2.3.5. Observații cu privire la folosirea perfectului simplu la anumite verbe

2.3.6. Frecvența perfectului simplu în operele literare

CAPITOLUL III

Valorile expresive ale perfectului simplu

3.1. Elemente generale privind stilistica perfectului simplu

3.2. Aportul stilistic al perfectului simplu în relație cu alte timpuri

3.2.1. Poziția perfectului simplu în raport cu prezentul

3.2.2. Ponderea perfectului simplu în relație cu perfectul compus

3.2.3. Stilistica perfectului simplu în raport cu imperfectul

CAPITOLUL IV

Deixele perfective

4.1 Aspecte generale

4.1.1 Deixele perfective de tip sintetic

4.1.2 Deixele perfective de tip analitic

4.1.3 Deixele perfective mixte

4.2 Deixele perfective adverbiale

4.2.1 Ocurența perfectului simplu cu deixele adverbiale de anterioritate

4.2.2 Ocurența perfectului simplu cu deixele adverbiale de simultaneitate

4.2.3 Relația perfectului simplu cu deixele adverbiale de posterioritate **Error!**

Bookmark not defined.

4.2.4 Relația perfectului simplu cu deixele adverbiale neutre temporal

4.2.5 Ocurența perfectului simplu cu deixele adverbiale durative

4.2.6 Ocurența perfectului simplu cu deixele adverbiale iterative

4.2.7 Ocurența perfectului simplu cu deixele adverbiale relative

CAPITOLUL V

Perfectul simplu în literatura română

5.1. Perfectul simplu în proză

5.2. Perfectul simplu în lirică

5.2.1 Perfectul simplu în lirica eminesciană

5.2.2 Perfectul simplu în lirica lui G. Coșbuc, O. Goga și L. Blaga

5.2.2.1 Perfectul simplu în lirica lui George Coșbuc

5.2.2.2 Perfectul simplu în lirica lui Octavian Goga

5.2.2.3 Perfectul simplu în lirica lui L. Blaga

5.2.3 Perfectul simplu în poezia veche românească

5.2.4 Perfectul simplu în lirica modernă

5.2.5 Perfectul simplu în lirica populară

CONCLUZII

BIBLIOGRAFIE

PERFECTUL SIMPLU

PERSPECTIVE GRAMATICALE ȘI STILISTICE

Rezumat

În lucrarea de față, *Perfectul simplu – perspective gramaticale și stilistice*, am abordat unul dintre cele mai „discriminate” timpuri trecute ale indicativului. Până în prezent, un material dedicat exclusiv acestuia nu a fost scris în limba română, ci au fost semnalate doar anumite aspecte ale acestuia în studii cu caracter general. În acest sens, am avut în vedere să punem în discuție cât mai multe ipostaze privind folosirea perfectului simplu, dintr-o perspectivă cât mai unitară, complexă și exhaustivă: morfologică, sintactică, pragmatică și stilistică. În demersul nostru am valorificat multe dintre ideile, chiar și cele controversate, ale lingviștilor români și, în unele cazuri, străini.

Scopul principal a fost acela de a argumenta faptul că din punct de vedere gramatical perfectul simplu este un timp ca oricare altul, bine ancorat în istoria limbii și literaturii române, dar și în contemporaneitate, în nici un caz un simplu „regionalism”. În subsidiar, dar la fel de important, am urmărit din perspectivă axiologică a evidenția potențialitatea lui stilistică și expresivă.

În literatura de specialitate, există opinii diferite cu privire la perfectul simplu, direcțiile interpretative înregistrând două orientări:

Pe de o parte gramaticile mai vechi susțin că, structural, perfectul simplu este un timp *anterior, nonsimultan și încheiat*, având aproape aceeași poziție în sistemul temporal ca și perfectul compus, în sensul că exprimă o acțiune încheiată în trecut în relație directă cu prezentul, cu deosebirea că nu ne dă nici un indiciu asupra caracterului acțiunii.

Pe de altă parte gramaticile mai noi (cu începere din a doua jumătate a secolului al XX-lea) consideră că poziția acestui timp în limba română a pierdut foarte mult pentru că, în funcția sa de a reda o acțiune încheiată el este concurat și înlăturat din limba vorbită de perfectul compus. Aceasta nu însă și în sistemul literar, unde apare constant, ocupându-și locul său firesc.

Data fiind complexitatea fenomenelor lingvistice de investigat – microsistemul verbelor românești, urmărit la nivelul timpurilor generale ale modului indicativ, cu aprofundarea valorilor morfologice și stilistice ale perfectului simplu – am organizat demersul interpretativ în 5 capitole, după următoarea succesiune:

1. Elemente generale de morfologie și stilistica temporală
2. Perfectul simplu privit în diacronie și sincronie
3. Valorile expresive ale perfectului simplu
4. Deixele perfective (Elementele sintetice și analitice cu care acest timp intră în ocurență)
5. Perfectul simplu în literatura română

Din materialul lingvistic studiat, precum și din fenomenele identificate în textele literare care au constituit suportul nostru demonstrativ și argumentativ, în raport cu care am aprofundat sau am formulat puncte de vedere proprii referitoare la aspectele gramaticale și stilistice ale perfectului simplu, am desprins următoarele **concluzii teoretice**:

- Perfectul simplu este un timp riguros individualizat în microsistemul verbal românesc;
- Informația semantico-gramaticală a acestui timp este configurată prin segmente semnificante, nomenclaturizate de noi ca **deixe perfective sintetice**, indicatoare temporale de gradul I, **deixe perfective analitice**, indicatoare temporale de gradul II, sau **deixe mixte** (și analitice și sintetice), a căror calitate este de a releva perfectul simplu;
- În ceea ce privește litigiul generat de pleonasmul discret care apare în contexte, o dată cu deixa perfectivă analitică (de exemplu, *plecai acum 5 minute*), am considerat că soluționarea optimă o reprezintă încadrarea lui în categoria pleonasmelor acceptate;
- La nivelul textelor literare, perfectul simplu este timpul literaturizării predilecte;
- Întrucât apare atât în varianta vorbită a limbii române, cât și în literatura beletristică și non-beletristică din diferite perioade de evoluție, perfectul simplu nu poate fi considerat doar un timp regional.

În virtutea acestor opinii teoretice, **rezultatele practice** la care am ajuns, prin studierea textelor epice și lirice, din cele două epoci de evoluție a limbii române, a contextelor selectate din varianta vorbită, **ne-au condus la concluzia că**, pentru studiul actual al perfectului simplu și pentru o mai mare adecvare la realitățile morfematice și semantico - pragmatice identificate a acestui timp, **putem spune:**

a) La nivelul uzului lingvistic, rigurozitățile în utilizarea perfectului simplu, în anumite zone, îl poziționează ca *timp performativ*, competența utilizării lui în vorbire având-o cu predilecție vorbitorii din ariile lingvistice sudice;

b) În varianta vorbită a limbii române, se poziționează ca singurul *timp diurn*, ceea ce, la nivel stilistic, validează rolul său în a dinamiza comunicarea;

c) La nivel pragmatic, perfectul simplu cumulează atât semnificația de prezent, cât și pe cea de trecut, ambele valori aflate în vecinătate proximă, pe axa temporalității. Acest comportament de absorbție configurează fenomenul de *cumulativitate temporală*.

d) Nu există echivalență semantico-funcțională între perfectul simplu și perfectul compus, în niciun context al limbii române, dat fiind faptul că scorurile obținute în urma procedeele de transformare a structurilor de suprafață cu fiecare tip de perfect în structuri de adâncime nu sunt de 1 la 1; astfel enunțul *am scris lucrarea* se convertește în (*o*) *am scrisă lucrarea*, transformând perfectul compus al verbului suport în prezent +adjectiv participial, la care anexează cliticul pronominal *o*, care indexicalizează nominalul *lucrarea* (*o am scrisă lucrarea*), cu rol sintactic de obiect direct; enunțul *scrisei lucrarea* devine, în structura de adâncime, *terminai de scris lucrarea*, constituită din operatorul aspectual finitiv, care preia asupra lui informația gramatical-semantică de perfect simplu, succedată de supinul verbului suport și nominalul obiect direct. Inegalitatea structurală a derivatelor construcțiilor *am scris lucrarea/ scrisei lucrarea* (1. *O am scrisă lucrarea*; 2. *Terminai de scris lucrarea*) este un argument care invalidează echivalența dintre perfectul simplu și perfectul compus.

e) În textele literare, perfectul simplu generează un inventar suficient de procedee stilistice, spre a-l considera facilitator consacrat al acestora. Sursa acestei

expresivității provine din faptul că, datorită jocurilor sintactice în care intră cu celelalte categorii gramaticale, coroborat cu rolul său axiologic și temporal intrinsec, **perfectul simplu reușește mai mult ca oricare alt timp verbal să facă ca evenimentul povestit să fie perceput ca sincron momentului lecturii.** Acest timp are astfel capacitatea de a îndeplini importanta proprietate a ficțiunii, și anume aceea de a se identifica cu momentul exterior pe care trebuie să-l nareze. În plus, am evidențiat calitatea acestei forme verbale de a construi enunțurile aparținând planului incidenței (*zise, răspunse* etc.), plasând astfel și mai aproape de realitățile teoretice susținute aserțiunea că acest timp este predilect proceselor de literaturizare.

Pentru a identifica soluțiile optime referitoare la caracteristicile gramaticale și stilistice ale perfectului simplu în texte literare diferite și în uzul lingvistic, le-am abordat nu numai din perspectivă sincronică, ci și diacronică, având ca argument faptul că fiecare act lingvistic are la bază modele preexistente, impuse de tradiție, pe care le înglobează, dar le și depășește. Funcția homeostatică a subsistemului morfologic, precum și a valențelor stilistice impune o autoreglare a microsistemului temporal de la clasa verbelor, în sensul eficientizării celor vechi sau al eliminării lor, sub influența tendințelor de la un moment dat, explicând prin aceasta și diferențele calitative, structurale, stilistice ale verbelor la perfectul simplu, în raport cu alte timpuri ale indicativului.

În legătură cu posibilitățile de **clasificare a deixelor** care fenomenalizează perfectul simplu, apelând conjugat atât la poziția lor față de radicalul verbului suport, cât și la implicațiile lor semantice, am considerat oportune câteva observații inserate în corpusul tezei.

1. Taxonomia morfemelor care marchează categoria gramaticală a timpului verbal, respectiv a perfectului simplu, este reorganizabilă, atât în privința numărului acestora, cât și a tipurilor, în următoarea formulă tripartită:

- Morfeme sintetice și aglutinate cu radicalul, nomenclaturizate de noi drept *deixe perfective sintetice*;
- Morfeme analitice, neaglutinate cu radicalul, denumite *deixe perfective*

analitice, din categoria adverbelor temporale, a conjuncțiilor și locuțiunilor conjuncționale, sunt relatori ai temporalelor, a prepozițiilor care sunt purtătoarele gramaticale ale sensurilor temporale ale unităților precedate și a substantivelor cu sens temporal;

- *Morfeme mixte*, analitice și sintetice, din aceeași categorie a deixelor, prin care sensul gramatical prim și cel semantic secund de perfectul simplu se manifestă în fapt.

2. Verbele la perfectul simplu se obiectivează atât în varianta vorbită a limbii române, cât și în cea specifică textelor literare, ca efect al oportunității lui semantice, gramaticale, pragmatice, psihologice, stilistice și funcționale de a concretiza acțiuni foarte aproape de momentul vorbirii, pe care, într-o analiză exhaustivă, îl cumulează.

Analiza contrastivă a faptelor de limbă mai vechi sau mai noi ne-a permis să stabilim corespondențe între etapa veche și cea modernă a textelor literare românești, între varianta literară și cea regională, microsistemul perfectului simplu revelându-se ca un fenomen supraidiomatic. Pentru o idee mai exactă a evoluției acestuia, a transformărilor produse în diacronie și sincronie, am prezentat, prin corpusul de texte analizat, enunțuri care inițiază în decodarea perfectului simplu în funcție de deixele care îl caracterizează, de importanța, principală sau secundară a propozițiilor în care acesta apare, precum și de planul în care se dezvoltă ca verb-suport (cel al comunicării propriu-zise și cel al comentariilor, de tip incident).

Rezultatele demersului nostru conduc la concluzia că **perfectul simplu** reprezintă timpul inspirației de moment, al revelației, al mecanismului intim de exteriorizare a spontaneității și a naturalului. Ne manifestăm speranța ca acest studiu, prin perspectivele gramaticale și stilistice abordate, să-și fi atins scopul de a aduce în actualitate problematica acestui timp perfectiv și, mai ales, de a stârni apetența și curiozitatea creatoare a specialiștilor în vederea unor dezbateri și dezvoltări semnificative ulterioare.

Interesant este faptul că, în urma analizelor, a studiilor și a discuțiilor care au stat la baza acestei cercetări, am constatat o oarecare surprindere la prezentarea, cu

caracter conclusiv, a unor asemenea idei, statistici, „probe” pertinente în favoarea perfectului simplu. Paradoxal, această mirare am observat-o nu numai din partea celor care consideră această formă verbală doar o una *arhaică, regională*, dar chiar și la unii vorbitori sau cititori de limbă română care s-ar presupune că sunt mai familiarizați cu acest timp. Motivația, aparent simplistă, ține mai degrabă de perspectiva psihologică a problemei, respectiv de conștientizarea reală a valorii și a statutului perfectului simplu. „Olteanul”, dintr-o emfază de natură subiectivă – căci are substanța expresivă a perfectului simplu inoculată mental și spiritual – preferă să-și lase logica și simțul la nivelul subconștientului. În schimb, de multe ori și involuntar, „neolteanul” se lasă pradă clișeeilor, și de ce să nu recunoaștem, unei anumite presiuni sociale.

În realitate, aparițiile perfectului simplu sunt atât de „naturale”, încât, mai ales în arealul lingvistic scris, trec de cele mai multe ori cu ușurință neobservate. Însă, considerăm că elementele analitice, statistice și explicative, precum și multitudinea exemplilor relevate în acest studiu, stau mărturie faptului că **perfectul simplu își poartă cu demnitate destinul ontologic pe axa temporală, gramaticală și stilistică, a limbii române moderne.**

BIBLIOGRAFIE CRITICĂ

- Adam**, Jean Michel, *Ligvistica textuală*, București, Institutul European, 2008
- Andrei**, Mihail; Ghiță, Iulian, *Limba română. Fonetică, lexicologie, morfosintaxă*, București, Editura Corint, 1996
- Anghel**, Petre, *Stilistica limbii române*, București, Editura Viață și Sănătate, 1999.
- Avram**, Mioara, *Observații asupra coordonării*, SG, II, 1957
- Avram**, Mioara, *Gramatica pentru toți*, București, Ed. Academiei, 1986
- Barthes**, Roland, *Gradul zero al scriiturii*, Cartier, Chișinău, 2006
- Benveniste**, Emile, *Probleme de lingvistică generală*, vol. I, Editura Universitas, 2000
- Benveniste**, Emile, *Problemes de linguistique generale*, vol. I și II, Editions Gallimard, 1996
- Bojin**, Alexandru, *Studii de stil și limbă literară*, București, Editura Științifică și Pedagogică, 1981
- Brâncuș**, Gr., *Sur la valeur du passe simple en roumain, Melanges linguistiques publies a l'occasion du VIII Congres international des linguistes a Oslo, du 5 au 9 aout 1957, București, 1957*
- Bulgăr**, Gh., *Limba română. Sintaxă și stilistică*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1968
- Capidan**, Theodor, *Aromânii. Dialectul aromân*, București, Imprimeria Națională, 1932
- Caracostea**, Dumitru, *Expresivitatea limbii române*, Iași, Editura Polirom, 2000.
- Constantinescu - Dobridor**, Gheorghe, *Sintaxa limbii romane*, București, 1994
- Constantinescu - Dobridor**, *Morfologia limbii române*, Editura VOX, 1996
- *** *Dicționar general de Științe. Științe ale limbii*, București, Editura

Științifică, 1977

Coteanu, Ion, *Gramatica de bază a limbii române*, București, Editura Garamond.

Coteanu, Ion, *Structura și evoluția limbii române (de la origini până la 1860)*, București, Editura Academiei R.S.R., 1981

Coteanu, Ion, *Gramatică, Stilistică. Compoziție*, București, Editura Științifică, 1990

Coteanu, Ion, *Stilistica funcțională a limbii române*, București, Editura Academiei, 1973.

Coșeriu, Eugenio, *Sistema, norma y habla*, Montevideo, 1952

Coșeriu, Eugenio, *Teoria del lenguaje y linguistic general*, Madrid, 1962;

Coșeriu, Eugenio, *Introducere în lingvistică*, Cluj, Editura Echinoc, 1999

Diaconescu, Ion, *Probleme de sintaxă a limbii române actuale*, București, ESE, 1989

Dimitriu, Cornel, *Tratat de gramatică a limbii române. Morfologia*, Iași, Editura Institutul European, 2000

Dimitriu, Cornel, *Gramatica limbii române explicată. Sintaxa.*, Editura Junimea, Iași, 1982

Dubois, Jean, *Grammaire structurale du français: le verbe*, Paris, 1967

Ducrot, Oswald; Schaeffer, Jean Marie, *Noul dicționar enciclopedic al Științelor limbajului*, București, Editura Babel, 1996

Dumitru, Dana în *Nicolae Labiș, Album memorial*, București, Editura Secolul 20

Durand, Gilbert, *Structurile antropologice ale imaginarului*

Frâncu, Constantin, *Curenți și tendințe în lingvistica secolului nostru*, ediția a II-a revăzută și adăugită, Iași, Casa Editorială "Demiurg", 1999

Frâncu, Constantin, *Din istoria perfectului simplu*, în LR, nr.3, XXIII, București, 1984

Galdi, Ladislau, *Introducere în stilistica literară a limbii române*, București, Editura Minerva, 1976

Gheție, Ion, *Istoria limbii române literare*, București, Editura Științifică și

Enciclopedică, 1978

Goga, Mircea, *Limba română, Fonetică și fonologie. Lexicologie. Stilistică*, Cluj-Napoca, Editura LIMES, 2000

*** *Gramatica limbii române, I și II*, București, Editura Academiei, ediția a II-a, 1963

*** *Gramatica limbii române, II*, Editura Academiei, ediția a II-a, revăzută și adăugită, 1966, București

*** *Gramatica limbii române. Cuvântul*, vol.I, Editura Academiei Române, București, 2005

Graur, Alexandru, *Studii de lingvistică generală*, București, Editura Academiei, 1960

Graur, Alexandru, *Tendențele actuale ale limbii române*, București, Editura Științifică, 1968

Graur, Alexandru, *Observații asupra întrebuițării timpurilor în românește*, în LL, București, 1955

Greco, V. Victor, *Limba română contemporană*, Oradea, 1974

Guțu-Romalo, Valeria, *Morfologia structurală a limbii române (substantiv, adjectiv, verb)*, București, Editura Științifică, 1968

Guțu-Romalo, Valeria, *Stilistica limbii române*, București, Editura Științifică, 1975

Hjelmslev, L. *Ensayos lingüísticos*, Madrid, 1973

Hristea, Theodor (coordonator), *Sinteze de limba română*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1981

Iordan, Iorgu, *Limba română contemporană*, București, Editura Științifică, 1965

Iordan, Iorgu; Robu, Vladimir, *Limba română contemporană*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1978

Iordan, Iorgu; Guțu-Romalo, Valeria; Niculescu, Alexandru, *Structura morfologică a limbii române contemporane*, București, Editura Științifică, 1967

Irimia, Dumitru, *Introducere în stilistică*, Iași, Editura Polirom, 1999

Irimia, Dumitru, *Structura stilistică a limbii române contemporane*,

București, ESE, 1986

Irimia, Dumitru, *Structura gramaticală a limbii române. Verbul*, Iași, 1976

Irimia, Dumitru, *Structura gramaticală a limbii române. Sintaxa*, Editura Junimea, Iași, 1983

Jianu, Magda Maria, *Microsistemul relatorilor în limba română*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 2002

Lyons, J., *Introducere în lingvistica teoretică*, București, Editura Științifică, 1995

Magheru, Paul, *Noțiuni de stil și compoziție*, București, Editura Coresi, 1991.

Magheru, Paul, *Spațiul stilistic*, Reșița, Editura Modus P.H., 1998.

Mancaș, Mihaela, *Stilul indirect liber în româna literară*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1972.

Maingueneau, Dominique, *Lingvistică pentru textul literar*, București, Editura Institutul european, 2008

Marcus, Solomon, *Timpul*, București, Editura Albatros, 1985

Mincu, Marin, *Introducere în poezia lui Ion Barbu, în Poezii*, Constanța, Editura Pontica, 1995

Moraru, Cristian, în *Postfață* la volumul Lucian Blaga, *Poezii*, Editura Minerva, București, 1986

Munteniu, Ștefan, *Lingvistică și stilistică. Însemnări pe marginea cultivării limbii*, Timișoara, Editura Universității de Vest, 2005.

Munteanu, Ștefan, *Stil și expresivitate poetică*, București, Editura Științifică, 1972

Oancea, Ileana, *Elemente de stilistică aplicată*, București, 1989.

Popescu, Ștefania, *Gramatica practică a limbii române*, București, Editura Orizonturi, 1995

Reinheimer-Rîpeanu, Sanda, *Structuri morfosintactice de bază în limbile romanice*, București, Editura Universității, 1993

Rosetti, Alexandru, *Istoria limbii române*, București, ESE, ediția a doua revăzută și adăugită, 1978

Rosetti, Alexandru, *Despre valoarea perfectului simplu*, în LR, nr.4,

București, 1955

Săteanu, Cornel, *Timp și temporalitate în limba română contemporană. Exprimarea ideii de timp prin sintagme verbo-adverbiale*, București, Editura Științifică, 1980

Saussure, Ferdinand de, *Curs de lingvistică generală*, Iași, Editura Polirom, 1998

Saussure, Ferdinand de, *Cours de linguistique generale*, Paris, Editions Payot & Rivages, 1995

Streinu Vladimir, Cioculescu Șerban, Vianu Tudor, *Istoria literaturii române moderne*, București, Editura didactică și pedagogică, 1971

*** *Studii de stilistică, poetică, semiotică*, Cluj Napoca, Universitatea Babeș-Bolyai, 1980

Ștefan, Codrin în prefața la Budai Deleanu, Ion, *Țiganiada sau tabăra țiganilor, poem-eroi-comico-satiric*, Editura Dacia, Cluj Napoca, 1994

Trandafir, Gheorghe, *Probleme controversate de gramatică a limbii române actuale*, Craiova, Editura "Scrisul Românesc", 1982

Țepelea, Gabriel; Bulgăr, Gheorghe, *Momente din evoluția limbii române literare*, București, EDP, 1973

Vasiliu, Emanoil, *Preliminarii logice la semantica frazei*, 1978, București

Vetters, Carl, *Temps, aspect et narration*, Amsterdam-Atlanta, Editions Rodoyi BV, GA, 1996

Vianu, Tudor, *Studii de stilistică*, București, Editura Științifică și Pedagogică, 1968

Vraciu, Alexandru, *Gramatica comparată a limbilor slave*, Iași, 1971

Vraciu, Alexandru, *Lingvistică generală și comparată*, Iași, EDP, 1980

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

- Alecsandri**, Vasile, *Doine. Lăcrimioare. Suvenire. Mărgăritărele*, București, Editura Minerva, 1984
- Arghezi**, Tudor, *Arte poetice*, București, Editura Albatros, 1987
- Barbu**, Ion în *Poezii*, Constanța, Editura Pontica, 1995
- Bălcescu**, Nicolae, *Românii supt Mihai-Voievod Viteazul*, București, Editura pentru Literatură și Artă, 1960
- Bănulescu**, Ștefan, *Cartea Milionarului*, București, Editura Eminescu, 1977
- Blaga**, Lucian, *Poezii*, București, Editura Minerva, 1986
- Bogza**, Geo, *Cartea Oltului*, București, Editura Minerva, 1976
- Bolintineanu**, Dimitrie, *Opere alese, Elena*, București, Editura pentru Literatură, 1961
- Balzac**, Honoré de, *Le père Goriot*, București, Editura Prietenii Cărții, 1994
- Balzac**, Honoré de, *Moș Goriot*, traducere de Cezar Petrescu, Ediția a II-a (B.P.T.), București, Editura Minerva, 1972
- Budai** Deleanu, Ion, *Țiganiada sau tabăra țiganilor, poem-eroi-comico-satiric*, Editura Dacia, Cluj Napoca, 1994
- *** **Blaga**, Antologie alcătuită și comentată de Florea Firan și Constantin M. Popa, Craiova, Editura Macedonski, 1992
- Caragiale**, Ion Luca, *Nuvele*, București, Editura Minerva, 1979
- Caragiale**, Mateiu, *Craii de curte veche*, București, Editura pentru Literatură, 1965
- Călinescu**, George, *Bietul Ioanide*, București, Editura pentru Literatură, 1965
- Idem, *Enigma Otiliei*, București, Editura Cartex, 2000
- Colin**, Vladimir, *Întoarcerea pescărușului*, București, Editura Tineretului, 1959
- Coșbuc**, George, *Cântece de vitejie*, București, Editura Ion Creangă, 1985
- Coșbuc**, George, *Versuri*, Timișoara, Editura Facla, 1986

- Creangă, Ion**, *Povești, Amintiri, Povestiri*, București, Editura Cartea Românească, 1989
- Delavrancea, Barbu Ștefănescu**, *Opere*, București, ESPLA, 1954
- Idem, *Palatul de cleștar*, adaptare, București, Editura ErcPress, 2010
- Dicționarul explicativ al limbii române (DEX)**, Ediția a II-a, București, Editura Univers Enciclopedic, 1998
- Eftimiu, Victor**, *Omul de piatră*, București, Editura Tineretului, 1966
- Idem, *Teatru, I și II*, București, Editura pentru Literatură, 1962
- Eliade, Mircea**, *Huliganii*, București, Editura Rum-Irina, 1992
- Eminescu, Mihai**, *Poezii*, Brașov, Editura Tipocart Brașovia, 1993
- Idem, *Proză literară*, București, Editura pentru Literatură, 1964
- Filimon, Nicolae**, *Opere*, București, ESPLA, 1957
- Galaction, Gala**, *Opere alese, I*, București, ESPLA, 1956
- Goga, Octavian**, *Poezii*, București, Editura Albatros, 1967
- Gusti, Dimitrie**, *Pagini alese*, București, Editura Științifică, 1965
- Hogaș, Calistrat**, *Pe drumuri de munte*, București, Editura Minerva, 1986
- Manu, Emil**, *Poezie și istorie la 1848*, București, Editura Albatros, 1974
- Maupassant, Guy de**, *Une vie*, București, Editura Prietenii Cărții, 1994
- Maupassant, Guy de**, *O viață*, traducere de Otilia Cazimir, București, Editura Prietenii Cărții, 1998
- Maxwell, John C.**, *Cele 21 de calități ale leaderului*, Editura Amaltea, București 2003
- Mihail, Gheorghe**, *Lacrima uitată-n brume*, Craiova Editura Scrisul Românesc, 2004
- Munteanu, Florin**, *În orașul de pe Mureș*, București, Editura Tineretului, 1954
- Negrîci, Eugen**, *Poezia medievală în limba română*, Craiova, Editura Vlad & Vlad, 1996
- Negruzzi, Costache**, *Păcatele tinerețelor*, București, ESPLA, 1959
- Petrescu, Camil**, *Un om între oameni*, III, București, Editura Tineretului, 1957

- Petrescu, Cezar**, *Întunecare*, București, ESPLA, 1965
- Preda, Marin**, *Desfășurarea*, București, ESPLA, 1954
- Idem, *Moromeții*, București, Editura 100+1 Gramar, 1996
- Idem, *Niculaie Moromete*, București, Editura Tineretului, 1959
- *** **Poezii populare românești**, I și II, Culegere de Ion Nijloveanu, București, Editura Minerva, 1989
- *** **Proza umoristică română**, I și II, ediție îngrijită de Silviu Iosifescu, București, Editura pentru Literatură, 1965
- Rebreanu**, Liviu, *Ion*, Timișoara, Editura Facla, 1988
- Idem, *Pădurea spânzuraților*, București, Editura Minerva, 1972
- Idem, *Răscoala*, I și II, București, ESPLA, 1960
- Idem, *Nuvele*, București, Editura Minerva, 1991
- Sadoveanu**, Mihail, *Domnul Trandafir*, București, Editura Tineretului, 1969
- Idem, *Opere*, I și XI, București, ESPLA, 1960
- Slavici**, Ioan, *Mara*, București, Editura Minerva, 1985
- Idem, *Opere I, Nuvele*, București, Editura ESPLA, 1952
- Idem, *Povești*, Cluj-Napoca, Editura Maxim Grup, 2005
- Stancu**, Zaharia, *Desculț*, București, ESPLA, 1955
- Stănescu**, Nichita, *Fiziologia poeziei*, București, Editura Eminescu, 1990
- Vieru**, Grigore, *Cele mai frumoase poezii*, București, Editura Jurnalul, 2009
- Voiculescu**, Vasile, *Poezii*, I, București, Editura Minerva, 1983